

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 93
din data de 28.02.2024

Dosar nr. 271/2022
Petiția nr. 2957/26.04.2022
Petenți:

Parte reclamată: WIZZ AIR HUNGARY LTD. BUDAPEST SUCURSALA OTOPENI

Obiect: se reclamă faptul că petenților li s-a refuzat remiterea biletelor de îmbarcare, pentru a putea călători în Spania, deoarece avea permis de ședere valabil emis de autoritățile române

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

2. **WIZZ AIR HUNGARY LTD. BUDAPEST SUCURSALA OTOPENI** cu sediul în Otopeni, Calea Bucureștilor nr. 224E, jud. Ilfov, Aeroportul Internațional Henri Coandă Terminal Plecări I, birourile 1 – 7, cu comunicarea actelor de procedură la sediul procesual ales Petru Buzescu Cabinet de Avocat, str. Emanoil Porumbaru nr. 17, et. 1, ap. 4, Sector 1, București, e-mail: office@buzescu.com , atomescu@buzescu.com

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresele înregistrate sub nr. 2957/23.04.2022 au fost citați petenții iar prin adresa înregistrată sub nr. 3609/23.04.2022 a fost citată partea reclamată, pentru termenul stabilit de Consiliu în data de 21.06.2022.

5. Procedură legal îndeplinită.

6. Prin adresa înregistrată sub nr. 3936/03.06.2022, petenții solicită judecarea în lipsă, fiind plecați din țară.

7. La ședința de audieri a fost prezent doar partea reclamată, prin reprezentant.

8. Partea reclamată depune punct de vedere înregistrat sub nr. 4285/21.06.2022, care este comunicat petenților prin adresa înregistrată sub nr. 5400/03.08.2022.
9. Prin adresele înregistrate sub nr. 5399/03.08.2022 au fost solicitate câte un punct de vedere de specialitate Ministerului Afacerilor Externe și Inspectoratului General pentru Imigrări, cu privire la speța din dosar.
10. Petenții depun concluzii scrise prin adresa înregistrată sub nr. 5865/25.08.2022.
11. Partea reclamată depune concluzii scrise prin adresa înregistrată sub nr. 5888/29.08.2022.
12. Inspectoratului General pentru Imigrări depune răspuns la solicitarea titularului de dosar, înregistrat sub nr. 5927/30.08.2022, iar MAE depune răspuns înregistrat sub nr. 5964/31.08.2022. Acestea sunt comunicate părții reclamate cu adresa înregistrată sub nr. 7492/20.10.2022.
13. Prin adresa înregistrată sub nr. 8002/08.11.2022 petenții solicită stadiu dosar.

III. Susținerile părților

Susținerile petenților

14. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 2957/26.04.2022 petenții susțin că prin intermediul agenției Vola au efectuat o rezervare de zbor Cluj Napoca – Tenerife – Cluj Napoca, rezervare cu nr. OMS8S, urmând ca în data de 26.12.2021 să zboare cu Compania aeriană Wizz Air pentru zborul nr. W63301 și zborul W98129, achitând contravaloarea билетelor.
15. În ziua plecării, în data de 26.12.2021 s-au prezentat la Aeroportul Internațional Avram Iancu din Cluj Napoca, la ghișeul companiei WIZZ AIR pentru a finaliza formalitățile din aeroport astfel încât să poată primi documentele de îmbarcare pentru zborul rezervat și plătit, respectiv eliberarea tichetului de zbor și filtrul de control.
16. În urma verificărilor efectuate de către reprezentanții WIZZ AIR din aeroport, văzând permisul de ședere al petentei și naționalitatea acesteia, li s-a refuzat înmânarea билетelor de călătorie, pe motiv că nu poate călători în Spania atât timp cât naționalitatea petentului *"este același cu permisul de ședere al soției"*.
17. Cu toate că au fost prezentate pașapoartele valabile, permisul de ședere ca membru de familie valabil, certificatul de căsătorie, angajatul WIZZ AIR a refuzat să remită biletele de îmbarcare. Chiar dacă i s-a explicat faptul că petentul este cetățean european și petenta este membră de familie, iar legislația europeană protejează dreptul la libera circulație a membrilor uniunii europene și a familiilor acestora și cu 2 copii minori care sunt încadrați în grad de handicap grav, petenta fiind însoțitor oficial desemnat, răspunsul a fost total nejustificat, nemotivat, umilitor și tranșant că nu va elibera biletele refuzând să emită o decizie în acest sens.
18. Ca urmare a acestui fapt, petenții au fost obligați să părăsească România c autoturismul, a condus peste 2900 km până la Madrid, de unde a achiziționat alte bilete de avion de la compania Iberica cu destinația Tenerife, dar au fost nevoiți să modifice rezervările de cazare, costuri suplimentare, epuizare și umilință din cauza abuzului la care au fost supuși de către WIZZ AIR.
19. Se depun înscrisuri.
20. Prin concluziile scrise, petenții, prin reprezentant convențional arată că se invocă nefondat lipsa capacității procesuale a WIZZ AIR – Sucursala Otopeni.

21. Referitor la susținerile părții reclamate cu privire la faptul că ar fi existat 2 rezervări distincte, respectiv Cluj Napoca – Luton și Luton – Tenerife, acestea sunt nefondate deoarece petenții susțin că ei au solicitat un zbor Cluj Napoca - Tenerife, zborul fiind cu escală fără să intre în UK, fără să treacă de controlul de frontieră UK respectiv fără să ridice bagajele de la cală și să le transfere la alt zbor.

22. Se arată că partea reclamată, în mod tendențios susține că petenta nu ar fi prezentat viza pentru Spania, deoarece viza pentru Spania nu este necesară, fiind membră de familie a unui cetățean UE, fapt confirmat chiar de Ambasada Spaniei la București printr-un document (anexat) în care se specifică faptul că fiind membră de familie al unui cetățean UE nu este nevoie de viză.

Susținerile părții reclamate

23. Prin punctul de vedere depus, înregistrat sub nr. 4285/21.06.2022, partea reclamată invocă:

- lipsa calității procesuale de folosință a WIZZ AIR - Sucursala Otopeni
- lipsa calității procesuale active a trei din cei patru petenți, respectiv ... și minorii ....și ....., iar pe fond să se constate că nu se întrunesc elementele constitutive ale vreunei fapte de discriminare.

24. Conform celor susținute în petiție, la 26.12.2021, pe Aeroportul Cluj, pasagerului .... i s-a refuzat îmbarcarea pe zborul companiei WIZZ AIR pe ruta Cluj-Napoca - Tenerife, Spania întrucât acesta nu deținea o viza pentru a călători din România în Spania și nu deținea documentele de călătorie corespunzătoare care să îi permită să călătorească din România spre Spania.

25. Din documentele prezentate, petenții nu ar fi avut un zbor direct Cluj Napoca – Tenerife, Spania ci ar fi avut zbor pe ruta Cluj Napoca – Luton, UK, țară non UE, urmând ca de acolo să ia un alt zbor spre Tenerife.

26. Se menționează că Wizzair nu operează zboruri interconectate, deci pe aeroportul din Luton nu putea fi vorba de tranzit în privința petenților din dosar. Odată ajunși în Aeroportul Luton petenții ar fi trebuit să intre în UK, să treacă de controlul de frontieră din UK, să își preia bagajele de cală (dacă ar fi avut), să predea din nou bagajele de cală la check-in, să treacă de un nou control de securitate și de frontieră și să se îmbarce apoi în zborul Luton – Tenerife.

27. Petenta era singura persoană căreia îi era necesară viză sau documente de călătorie corespunzătoare care să justifice scutirea de viză, deoarece are cetățenie thailandeză și este membru de familie (soție) al unui cetățean român. Petenta deținea pașaport valabil emis de Thailanda, neavând aplicată vreo viză pentru Spania sau UK, permis de ședere temporar, nu permis de ședere pe termen lung și nici carte de rezidență pentru membru de familie al unui cetățean UE emis de autoritățile române. Ceilalți membri ai familiei, soțul și cei 2 copii minori îndeplineau condițiile de călătorie și au prezentat documente de călătorie corespunzătoare, neexistând în privința lor niciun refuz de îmbarcare.

28. Se depun înscrisuri.

IV. Cadrul legal aplicabil

29. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

✓ **Constituția României**

Art. 1 - Statul român

(3) „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Art. 15 - Universalitatea

(1) „Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Art. 16 - Egalitatea în drepturi

(1) „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*”

Art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului

(1) „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.*”

Art. 26 - Viața intimă, familială și privată

(1) „Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.

(2) *Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.*

Art. 53 - Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) „Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) *Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.*”

✓ **O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată**

Art. 2

(1) „Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă,

handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

- ✓ **Ordinul nr. 27/2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor – publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 120/12.02.2024**

V. Principiile de analiză

30. Curtea Constituțională a reținut că principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituția României nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă:

- la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal,
- la situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat în această situație.

31. În cazul discriminării substanțiale sau de facto, atunci când se tratează într-o manieră identică două sau mai multe persoane sau situații care sunt în fapt diferite, Curtea Constituțională a arătat că tratarea diferită a unor probleme ce țin de inegalitate nu este numai permisă, ci chiar cerută.

32. Principiul egalității nu înseamnă uniformitate așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit.

33. Suntem în prezența discriminării directe atunci când o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria "criteriului protejat".

34. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată hotărâtor de existența unui criteriu, ceea ce presupune o relație de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece criteriile *expressis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic, oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat, care constituie cauza actului sau faptei de discriminare și care, în situația inexistenței sau, după caz, a îndeplinirii condiției criteriului, nu ar determina săvârșirea discriminării.

35. De asemenea, o faptă poate fi considerată faptă de discriminare dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

36. În anumite situații legislația europeană și cea a României prevede posibilitatea justificării obiective a unei fapte de diferențiere. Justificare obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o

situație de diferențiere. În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

VI. Aplicarea principiilor la speță. Motivele de fapt și de drept

37. În fapt, Colegiul Director reține că petentei, cetățean thailandez, deținător de permis de ședere temporară în UE, căsătorită cu persoană de cetățenie română, reclamă faptul că, în data de 26.12.2021, prezentându-se la Aeroportul Internațional Avram Iancu, la ghișeul companiei WIZZ AIR pentru finalizarea formalităților pentru a primi documentele de îmbarcare, pentru zborul Cluj Napoca nr. W63301 și zborul W98129, i-a fost refuzat îmbarcarea pentru zborul spre Spania, pe motiv că este cetățean non-UE și nu are viză aplicată pe pașaport, pentru țara unde zborul făcea escală, UK și țara de destinație, Spania.

38. În drept, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, iar art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, prevede: „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.

39. Astfel, Colegiul urmează a analiza excepția lipsei calității procesuale de folosință a Wizz Air - Sucursala Otopeni și excepția lipsei calității procesuale active a trei din cei patru petenți.

40. În privința excepției lipsei calității procesuale de folosință a Wizz Air - Sucursala Otopeni, invocată de către partea reclamată, Colegiul director urmează a o respinge pe considerentul că petiția a fost formulată împotriva WIZZ AIR HUNGARY LTD. BUDAPEST - SUCURSALA OTOPENI, prin reprezentanții săi direcți, aceasta fiind și citată. Mai mult, la dosar este depus punctul de vedere ce reprezintă interesele "WIZZ AIR HUNGARY Zrt (denumirea în limba engleza Wizz Air Hungary Ltd.), cu sediul în Str. Koer nr. 2/A, Clădirea B, Etajele II-V, H-I 103 Budapesta, Ungaria, înregistrată la Curtea Metropolitană sub nr. 01-10-140174 („Wizz Air”) și ale Wizz Air Hungary Ltd. Budapest - Sucursala Otopeni (“Wizz Air - Sucursala Otopeni”), cu sediul în Oraș Otopeni, Calea BUCUREȘTILOR, Nr. 224E, Aeroportul Internațional Henri Coandă Terminal Plecări I, birourile 1-7, 075150, Etaj 2, Județ Ilfov”.

41. În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale active a celor 3 petenți, respectiv ... și minorii ..... și ....., Colegiul director urmează a o respinge pe considerentul că toți membrii familiei au avut un interes legitim în speța suspusă dezbaterii, tuturor membrilor familiei (soț, soție și cei doi copii) nu li s-au eliberat biletele de îmbarcare, chiar dacă doar un membru al familiei nu deținea pe pașaport viză pentru a călători din România în Spania, cu escala în UK, nefiind cetățean al Uniunii Europene.

42. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului

Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare republicată. Astfel, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000.

43. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată.

44. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

45. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

46. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

47. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat

trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

48. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu rasă, etnie sau religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al O.G. nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri, etc.) invocat de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

49. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, după cum dispune și O.G. nr.137/2000, care la art.1 alin. 2 prevede că ”Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: (...) art. 2 alin. 1(...) restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, (...)”, precum și Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege, (...)”.

50. Potrivit art. 20 alin. (6) al O.G. nr. 137/2000 prevede: *„Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”* În acest sens, Colegiul director reține că în materia discriminării sarcina probei este împărțită între petent și partea reclamată, în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări, iar părții reclamate îi revine sarcina de a demonta prezumția de discriminare, în caz contrar urmând să răspundă pentru săvârșirea faptei de discriminare. Trebuie subliniat faptul că, conform legislației specifice în materie, în sarcina petentului cade obligația de a proba săvârșirea unor fapte, fapte probate la nivel de certitudine.

51. Din ansamblul mijloacelor de probă și a înscrisurilor depuse de părți la dosarul cauzei, Colegiul director constată că nerespectarea legislației internaționale în vigoare a dus la refuzul îmbarcării petentei, în sensul că nu a prezentat documentele necesare în vederea călătoriei în țara de destinație, respectiv viza pentru Spania sau UK sau permis de ședere care să îndeplinească condițiile prevăzute de Art. 10 din Directiva 2004/38/CE care să îl scutească de la a deține viza; pentru intrarea pe teritoriul Spania sau pe teritoriul UK a unui cetățean non-UE, autoritățile au instituit obligativitatea prezentării unei vize de către cetățeanul non-UE, chiar dacă acesta este membru de familie al unui cetățean UE și călătorește alături de acesta, condiție neîndeplinită de către petentă. De asemenea,

petenta nu deținea asupra sa nici o Carte de rezidență pentru membru de familie al unui cetățean UE, singurul document care, potrivit legii, ar fi putut conduce la exceptarea acestuia de la obligativitatea deținerii vizei pentru a intra pe teritoriul Spaniei sau pe teritoriul UK, chiar și în condițiile în care călătorea însoțit de soția sa, cetățean român, Stat Membru UE;

52. Articolul 5 din Directiva 2004/38 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora prevede la alin. (2) că *"Membrilor de familie care nu au cetățenia unui stat membru li se cere numai să posede o viză de intrare în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 539/2001 sau, dacă este cazul, cu legislația internă. În sensul prezentei directive, deținerea permisului de ședere valabil menționat la articolul 10 scutește membrii de familie de obligația de a obține o viză. Statele membre acordă acestor persoane toate facilitățile pentru a obține vizele necesare. Aceste vize se eliberează gratuit, în cel mai scurt termen și pe baza unei proceduri accelerate.* La alin. (3) Directiva prevede *"Stalul membru gazdă nu aplică ștampila de intrare sau de ieșire în pașaportul membrilor de familie care nu au cetățenia unui stat membru, dacă aceștia prezintă permisul de ședere menționat la articolul 10. "*

53. Art. 10 din aceeași Directiva 2004/38 prevede: *"(1) Dreptul de ședere al membrilor de familie ai unui cetățean al Uniunii care nu sunt resortisanți ai unui stat membru se confirmă prin eliberarea unui document intitulat „Permis de ședere de membru de familie pentru un cetățean al Uniunii în termen de cel mult șase luni de la data la care aceștia prezintă cererea. O confirmare a depunerii cererii pentru permisul de ședere se eliberează imediat. "*

54. În ceea ce privește valabilitatea permisului menționat la Art. 10 din Directiva 2004/38, Art. 11 din aceeași Directiva 2004/38 menționează că: *„(1) Permisul de ședere prevăzut la articolul 10 alineatul (1) este valabil timp de cinci ani de la data eliberării sau pe perioada prevăzută de ședere a cetățeanului Uniunii, în cazul în care această perioadă este mai mică de cinci ani. "*

55. Astfel, singurul document recunoscut de către legiuitorul european ca instituind un regim derogatoriu de la obligativitatea deținerii vizei de către resortisanții unor țări terțe ce dețin calitatea de membri de familie ai unor cetățeni UE este reprezentat de către acest *„Permis de ședere de membru de familie pentru un cetățean al Uniunii"* — orice alt document sub titulatura de „permis de ședere" eliberat de către autoritățile naționale ale statelor membre neconducând la scutirea de la obligația deținerii vizei de către cetățenii non-UE.

56. Procedura de eliberare a acestor **permise de ședere** de membru de familie pentru un cetățean al Uniunii a fost transpusă în legislația națională prin dispozițiile OUG nr. 102/2005 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene.

57. Astfel, potrivit legii române, terminologia utilizată de către legiuitor pentru a se referi la *„Permisul de ședere de membru de familie pentru un cetățean al Uniunii"* este aceea de *„Carte de rezidență pentru membrul de familie al unui cetățean al Uniunii Europene"* - sintagmă în mod voit diferită pentru a evita confuziile între acest document special și *„permisele de ședere"* eliberate conform legislației naționale oricărui străin.

58. În acest sens, potrivit dispozițiilor art. 16 alin. (1) din OUG nr. 102/2005 *„în vederea luării în evidență și eliberării cărții de rezidență, membrii de familie prevăzuți la art. 12 alin. (2) trebuie să depună la sediul formațiunii teritoriale competente a Oficiului Român*

pentru Imigrări, în termen de 3 luni de la data intrării pe teritoriul României, o cerere însoțită de următoarele documente:

a) pașaport valabil;

b) actul de stare civilă care atestă existența căsătoriei sau, după caz, documentul care atestă legătura de rudenie cu cetățeanul Uniunii Europene, în condițiile art. 9 alin. (6).

(...)

(4) La depunerea cererii prevăzute la alin. (1) organele competente eliberează solicitantului o adeverință care face dovada dreptului de rezidență până la eliberarea cărții de rezidență. Cartea de rezidență va fi eliberată în cel mult 90 de zile de la depunerea cererii.

(...)

(6) Dacă, pe baza verificărilor prevăzute la alin. (5), organele competente care au primit cererea constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, eliberează solicitantului "cartea de rezidență pentru membrul de familie al unui cetățean al Uniunii Europene", în termenul prevăzut la alin. (4). "

58. În ceea ce privește perioada de valabilitate a acestui document, se menționează la art. 17 din OUG nr. 102/2005 că „valabilitatea cărții de rezidență prevăzută la art. 16 alin.

(4) este de până la 5 ani de la data emiterii, dar nu mai mare decât perioada de rezidență a cetățeanului Uniunii Europene al cărui membru de familie este.”

59. Potrivit art. 5 din OUG nr. 102/2005, **scutirea cetățeanului străin membru de familie al unui cetățean al Uniunii de obligativitatea deținerii unei vize valabile pentru țara de destinație intervine numai atunci când acesta deține o „Carte de rezidență pentru membru de familie al unui cetățean al Uniunii Europene”** - iar nu în ipoteza deținerii oricărui permis de ședere eliberat într-un stat membru UE.

60. Există o distincție între "**cartea de rezidență pentru membrul de familie al unui cetățean al Uniunii Europene**", reglementată de dispozițiile OUG nr. 102/2005, și **permisele de ședere temporare sau permanente eliberate de către statele membre conform legislației lor naționale** - acestea din urmă neconducând la exceptarea persoanei de obligativitatea prezentării unei vize de intrare valabile pentru statul de destinație.

61. În acest sens, dispozițiile OUG nr. 194/2002 privind regimul străinilor reglementează condițiile și diferitele tipuri de permise de ședere ce pot fi eliberate cetățenilor străini, independent de existența sau nu a unui grad de rudenie al acestora cu cetățeni ai României, fiind recunoscute următoarele forme de permise de ședere:

“(1) străinului căruia i s-a acordat sau, după caz, i s-a prelungit dreptul de ședere în România i se eliberează de către Inspectoratul General pentru Imigrări un permis de ședere, după cum urmează:

a) permis de ședere temporară, străinului căruia i s-a prelungit dreptul de ședere temporară acordat prin viza de lungă ședere, cu excepția dreptului de ședere temporară în scop de muncă sau de detașare, ori, după caz, i s-a acordat acest drept fără obligativitatea obținerii unei vize;

b) permis unic, străinului căruia i s-a prelungit dreptul de ședere temporară în scop de muncă sau, după caz, i s-a acordat acest drept fără obligativitatea obținerii unei vize;

Cartea albastră a UE, străinului căruia i s-a prelungit dreptul de ședere temporară în scop de muncă în calitate de lucrător înalt calificat sau, după caz, i s-a acordat acest drept fără obligativitatea obținerii unei vize;

c) permis de ședere în scop de detașare, străinului căruia i s-a prelungit dreptul de ședere temporară în scop de detașare sau, după caz, i s-a acordat acest drept fără obligativitatea obținerii unei vize;

d¹) permis ICT, străinului căruia i s-a prelungit dreptul de ședere temporară în scop de detașare în calitate de lucrător ICT sau, după caz, i s-a acordat acest drept fără obligativitatea obținerii unei vize;

d²) permis „mobile ICT”, străinului căruia i s-a prelungit dreptul de ședere temporară în scop de detașare în calitate de lucrător ICT în cadrul mobilității pe termen lung; permis de ședere pe termen lung, străinului căruia i s-a acordat dreptul de ședere pe termen lung.”

62. De subliniat faptul că permisul de ședere și cartea de rezidență pentru membru de familie a unui cetățean UE sunt două documente distincte, care au baze legale diferite. Pentru permisul de ședere, legislația națională sau europeană nu prevede nicio derogare pentru posesorii unor asemenea permise de ședere de la regimul normal al vizelor. Scutirile/derogările de la regimul normal al vizelor sunt aplicabile doar cu privire la cartea de rezidență pentru membru de familie a unui cetățean UE, așa cum rezultă din legislația europeană.

63. În conformitate cu prevederile Directivei 2004/38 și a OUG 102/2005, cu modificările ulterioare, cartea de rezidență pentru membru de familie a unui cetățean UE poate fi emisă de România numai unor cetățeni ale unor state non-UE, care sunt membri de familie ai unui cetățean al unui alt Stat Membru UE (altul decât România), în condițiile în care cetățeanul altui Stat Membru UE își stabilește reședința în România conform dreptului de libera circulație al cetățenilor UE în cadrul UE.

64. În consecință, cetățeanul de naționalitate thailandeză, ca soție a unui cetățean român, ar fi putut obține o carte de rezidență/un permis de rezidență menționat la art. 10 din Directiva 2004/38 numai dacă soțul său român și-ar fi stabilit reședința într-o altă țară membră UE decât România, conform reglementărilor emise de respectivul alt Stat Membru UE în aplicarea prevederilor Art. 10 din Directiva 2004/38.

65. Din înscrisurile depuse la dosar, Colegiul director reține că pentru intrarea pe teritoriul UK și Spania, a unui cetățean non-UE, autoritățile acestor țări au instituit obligativitatea prezentării unei vize - condiție neîndeplinită de către petentă. De asemenea, petenta nu deținea asupra sa nici o Carte de rezidență pentru membru de familie a unui cetățean UE, singurul document care, potrivit legii, ar fi putut conduce la exceptarea acestuia de la obligativitatea deținerii vizei pentru a intra pe teritoriul UK și Spaniei, chiar și în condițiile în care călătorea însoțit de soțul său, cetățean român, stat membru UE.

66. De asemenea, Colegiul director reține că petenta deținea asupra sa doar pașaportul său emis de Thailanda, fără nicio viză pentru Spania sau UK și un „permis de ședere temporară” valabil până pe data de 09.04.2023, eliberat de autoritățile române în conformitate cu prevederile OUG nr. 194/2002, fără a prezenta Cartea de rezidență pentru membru de familie a unui cetățean UE eliberată în conformitate cu dispozițiile art. 10 din Directiva nr. 2004/38, respectiv potrivit prevederilor OUG nr. 102/2005. În aceste condiții, constatând faptul că petenta nu deține unicul document prevăzut de lege care ar putea să permită exceptarea acestuia de la obligativitatea deținerii unei vize de intrare pe teritoriul țării membră UE în care dorește să călătorească (Spania cu escală în UK), agenții de handling au procedat în mod corect la refuzul îmbarcării acestuia.

67. Mai mult decât atât, WIZZ AIR neoperând zboruri interconectate, pe Aeroportul din Luton petenții ar fi trebuit să intre în UK, să treacă de controlul de frontieră din UK, dacă ar fi avut bagaje, să le preia, apoi să le predea la check-in, să treacă de un nou control de securitate și de frontieră și să se îmbarce apoi în zborul Luton – Tenerife. Petenta era singura persoană căreia îi era necesară viză sau documente de călătorie corespunzătoare care să justifice scutirea de viză, deoarece are cetățenie thailandeză și este membru de familie (soție) al unui cetățean român.

68. Raportat la susținerile petenților și înscrisurile depuse la dosar, Colegiul director constată că refuzul la îmbarcare a fost cauzat de faptul că acesta nu a prezentat documente de călătorie corespunzătoare care să îi permită călătoria la bordul aeronavelor Wizz Air către destinația Spania, cu escala la Luton, în UK (nu deținea viză valabilă pentru a călători cu transportul aerian dintr-o țară non-Schengen – România într-o țară Schengen – Spania), nicidecum de vreun considerent legat de naționalitatea sau originea petentei, cetățean thailandez.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cu **majoritate de voturi** a membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția lipsei calității procesuale de folosință a părții reclamate Wizz Air – Sucursala Otopeni.
2. Respinge excepției lipsei calității procesuale active a 3 dintre cei 4 petenți (soțul și cei 2 copii minori).
3. Faptele sesizate nu reprezintă discriminare așa cum este prevăzută de art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată – *măsura este justificată obiectiv*.
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru

BABUȘ Radu - Membru

JURA Cristian - Membru

MOȚA Maria - Membru

OLTEANU Cătălina – Membru

POPA Claudia Sorina - Membru

RAIU Cătălin-Valentin - Membru

SĂVULESCU Radu - Cosmin – Membru

*Data redactării: 21.03.2024
Redactată și motivată F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.